

Uppmaningar till stadens nämnder och anmodanden till stadens bolag

Stadens nämnder uppmanas och stadens bolagsstyrelser anmodas, genom Stockholms Stadshus AB, att justera och komplettera sina indikatorer och målvärden samt vidta åtgärder enligt vad som sägs i denna bilaga.

Ett Stockholm som håller samman

Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor
Utbildningsnämnden uppmanas att till tertialrapport 1 komplettera med vilka åtgärder de ska vidta för att nå målen för både flickor och pojkar avseende indikatorerna *Andel elever i årskurs 6 som uppnått målen i alla ämnen*, *Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen* samt *Andel elever i årskurs 8 som känner sig trygga i skolan*. För att beskriva vilka åtgärder som ska vidtas behöver utbildningsnämnden utveckla jämställdhetsanalyser i vilka socioekonomiska parameterar beaktas.

Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Stadsdelsnämnderna Bromma, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Norrmalm, Spånga-Tensta, Södermalm och Älvsjö uppmanas att utveckla jämställdhetsanalyserna och vid behov föreslå åtgärder för att minska skillnaderna mellan pojkar och flickor, avseende *Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats*) till tertialrapport 1.

Stadsdelsnämnderna Bromma, Farsta, Kungsholmen och Norrmalm uppmanas att utveckla en jämställdhetsanalys och föreslå åtgärder för att minska skillnaderna mellan kvinnor och män avseende *Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk* till tertialrapport 1.

Under 2017 har stadsdelsnämnderna gemensamt definierat stadens största utmaningar inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorgen. Samtliga stadsdelsnämnder uppmanas att komplettera sin väsentlighet- och riskanalys med dessa utmaningar.

Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Södermalms stadsdelsnämnd och Bromma stadsdelsnämnds uppmanas till tertialrapport 1 se över nämndmålen för indikatorn *Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor* i relation till utfall 2017.

Ett flertal nämnder har anlagt ett jämställdhetsperspektiv i analysen av verksamhetsområdesmålet, däribland majoriteten av nämnder med stora könsskillnader i resultaten av medborgarundersökningen. Några goda exempel är trafiknämnden, kyrkogårdsnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd. Övriga nämnder uppmanas att utveckla jämställdhetsanalysen i tertiärrapport 1..

Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Stadsledningskontoret konstaterar att stadsdelsnämndernas aggregerade mål för den obligatoriska nämndindikatorn Antal färdigställda bostäder med särskild service, 53 stycken, är fortsatt lågt i förhållande till totala volymmål för bostadsbyggandet. Samtliga stadsdelsnämnder uppmanas att där det är möjligt höja ambitionerna för år 2018 samt vidta åtgärder för att säkerställa måluppfyllelse på längre sikt.

År 2017 beviljades Stockholms stad 188 mnkr i statsbidrag i enlighet med förordning (2016:364) om statsbidrag till kommuner för ökat bostadsbyggande. Bidraget kommer att kunna sökas även under 2018. Ansökan om bidrag ska vara Boverket tillhanda senast den 1 oktober 2018. Stadsbyggnadsnämnden uppmanas att administrera ansökan till Boverket för stadens räkning.

Stadsplaneringen ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Stadsledningskontoret konstaterar att flera nämnder anlagt ett jämställdhetsperspektiv i analysen av verksamhetsområdesmålet. Några goda exempel är trafiknämnden, Enskede-Årsta-Vantörs, Kungsholmens och Skärholmens stadsdelsnämnder. Övriga nämnder uppmanas att utveckla jämställdhetsperspektivet i tertiärrapport 1.

Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen, Kungsholmen, Norrmalm, Skarpnäck, Älvsjö och Östermalm uppmanas att utveckla jämställdhetsanalysen och tydligare beskriva hur de arbetar för att utbudet av idrott och fritid ska vara tillgängligt för alla, oavsett kön.

Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Kulturnämnden: kulturförvaltningen, kulturnämnden: stadsarkivet och utbildningsnämnden uppmanas att utveckla jämställdhetsanalysen och under verksamhetsområdesmålet tydligare beskriva genom nämndmål, indikatorer eller aktiviteter, hur de avser att arbeta under året för att bidra till en ökad jämställdhet.

Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Beträffande de sex indikatorerna för verksamhetsområdet så visar utfallet för år 2017 att fyra var i paritet med kommunfullmäktiges målvärde för 2018. När det gäller de två övriga indikatorerna ligger de aggregerade nämndmålen för 2018 klart över utfallet för 2017. Med anledning av detta uppmanas följande stadsdelsnämnder avseende indikatorn *Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen* att till tertialrapport 1 utveckla sina analyser och vid behov föreslå åtgärder för att höja resultatet: Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta, Södermalm och Älvsjö. Av samma anledning uppmanas följande stadsdelsnämnder avseende indikatorn *Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen* till tertialrapport 1 utveckla sina analyser och vid behov föreslå åtgärder för att höja resultatet: Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen, Södermalm och Östermalm.

I anvisningarna för nämndernas arbete med verksamhetsplan 2018 framgår det att nämnderna där det är relevant under verksamhetsmålen ska beskriva arbetet med måluppfyllelsen ur ett jämställdhetsperspektiv. Mot bakgrund av detta uppmanas följande nämnder att till tertialrapport 1 utveckla sina jämställdhetsanalyser för verksamhetsområdet: Äldrenämnden, Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Spånga-Tensta, Södermalm, Älvsjö och Östermalm.

Ett klimatsmart Stockholm

Transporter i Stockholm ska vara miljöanpassade

Trafiknämnden uppmanas att ta fram årsmål för indikatorn *Upplevd trafiksäkerhet för gående och cyklister* samt för den obligatoriska nämndindikatorn *Vägtrafikarbete totalt i staden* i samband med tertialrapport 1.

Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Det aggregerade årsmålet för indikatorn *Andel matavfall till biologisk behandling av förväntad uppkommen mängd* uppgår till 30 procent vilket är lägre än kommunfullmäktiges fastställda årsmål om 40 procent. Stockholm Stadshus AB anmodas att uppmana Stockholm Vatten och Avfall AB att höja sin ambitionsnivå och i samband med tertialrapport 1 återkomma med reviderat årsmål, samt om nödvändigt ta fram aktiviteter som stödjer detta.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stockholm är en världsledande kunskapsregion

Nämnder som deltar i innovationsarenan Digital Demo Stockholm uppmanas att till tertialrapport 1 utveckla sina beskrivningar av hur de deltar och vad de ska uppnå under året.

Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Kommunfullmäktiges mål för indikatorn *Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb* bedöms inte nås utifrån nuvarande ambitionsnivå. Alla nämnder uppmanas att öka ambitionsnivån och se över möjligheterna att öka antalet arbetsplatser, och rapportera eventuella reviderade årsmål i samband med tertialrapport 1.

Inom vissa stadsdelar, framförallt i ytterstaden, finns tydliga skillnader i andelen biståndstagare bland kvinnor och män. Rinkeby-Kista och Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnder uppmanas att utveckla sina jämställdhetsanalyser, och i samband med tertialrapport 1 återkomma med tydligare analys av utvecklingen samt åtgärder för att minska skillnaderna.

I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

Kungsholmen, Norrmalm, Älvsjö och Östermalms stadsdelsnämnder uppmanas att utveckla rapporteringen och överväga egna nämndmål inför tertialrapport 1.

Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Fastighetsnämnden uppmanas att förbättra prognosarbetet inom investeringsområdet.

Överförmyndarnämnden uppmanas att utveckla den interna kontrollen i enlighet med regler för ekonomisk förvaltning.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Samtliga nämnder uppmanas säkerställa att de följer upp sina individbaserade nämndindikatorer uppdelat på kön.

Överförmyndarnämnden uppmanas att utveckla och konkretisera åtgärder för sitt arbete med jämställdhetsintegrering som ska bidra till verksamhetsområdesmålets uppfyllelse.

Vad gäller kvinnors organisering så hänvisar stadsdelsnämnden Älvsjö till att de under 2017 förtydligat jämställdhetsaspekterna i samband med att de reviderat sina egna riktlinjer för föreningsstöd. Det framgår inte på vilket sätt riktlinjerna bidrar till att stärka kvinnors makt och inflytande i det offentliga rummet. Nämnden uppmanas att förtydliga detta till tertialrapport 1.

Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Alla nämnder och bolagsstyrelser uppmanas att se över sina rutiner samt säkerställa att alla chefer och medarbetare vet vart de ska vända sig om man upplever att man blivit utsatt för kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller diskriminering. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska i tertialrapport 1 redovisa hur de arbetar för att säkerställa det.

Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Fastighetsnämnden uppmanas till tertialrapport 1 utveckla nämndmål, -indikator och/eller aktivitet som stödjer uppfyllelsen av verksamhetsområdesmålet.

Stadsdelsnämnderna Norrmalm och Södermalm uppmanas till tertialrapport 1 fastställa årsmål för 2018 för indikatorerna *Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor* och *Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö*.

Trafiknämnden uppmanas till tertialrapport 1 fastställa årsmål för 2018 för indikatorn *Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö*.

Stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Södermalm och Älvsjö har betydande skillnader i utfall mellan könen på den individbaserade indikatorn *Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor* men har inte analyserat utfallet och inte heller beskrivit planerade åtgärder för att öka jämställdheten. Nämnderna uppmanas att i samband med tertialrapport 1 återkomma med tydligare analys av utvecklingen samt åtgärder för att minska skillnaderna.

Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Norrmalm har betydande skillnader i utfall mellan könen på den individbaserade indikatorn *Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö* men har inte analyserat utfallet och inte heller beskrivit planerade åtgärder för att öka jämställdheten. Nämnderna uppmanas att i samband med tertialrapport 1 återkomma med tydligare analys av utvecklingen samt åtgärder för att minska skillnaderna.

Stadsledningskontoret konstaterar och uppmanar utbildningsnämnden att till tertialrapport 1 precisera vilka åtgärder de har för avsikt att påbörja under 2018 inom ramen för de prioriterade lokala utvecklingsprogrammen.

Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Stadsdelsnämnden Hägersten – Liljeholmen uppmanas att redogöra för hur den avser att arbeta med förstärkt föräldraskapsprogram och därmed bidra till verksamhetsmålets uppfyllelse.

Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Fastighetsnämnden uppmanas i samband med tertialrapport 1 att utveckla nämndmål som stödjer kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Kommunfullmäktige har i december 2017 beslutat om programmet ”Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholm stad 2018-2022” vilket ger stöd i arbetet för nämnderna att utveckla egna nämndmål, indikatorer och aktiviteter. Barnens rättigheter ska vara centrala för alla områden och genomsyra stadens alla verksamheter.

Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Kulturnämnden uppmanas i samband med tertialrapport 1 att utveckla nämndmål som stödjer fullmäktiges mål. Kulturnämnden har en viktig roll i det våldsförebyggande arbetet samt att rikta information om stöd och hjälp till unga stockholmare sprids via de arenor och verksamheter de deltar i.

Serviceämnden uppmanas att i samband med tertialrapport 1 utveckla nämndmål som stödjer fullmäktiges mål. Serviceämnden är en viktig funktion i vägledning och information för stockholmare om flera av stadens verksamheter, bland annat förskola och äldreomsorg. Nämnden omfattas av stadens program och medarbetarna ska ha grundläggande kunskaper om våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck för att kunna hänvisa stockholmare rätt.

Äldrenämnden uppmanas att utveckla beskrivningen om hur de ska bidra till kommunfullmäktiges mål.

Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, kulturnämnden/kulturförvaltningen, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden samt Spånga-Tensta stadsdelsnämnd uppmanas att höja sin ambitionsnivå för den obligatoriska nämndindikatorn *Andel elektroniska inköp*, och i samband med

tertialrapport 1 återkomma med reviderat årsmål. Exploateringsnämnden och fastighetsnämnden uppmanas därutöver att ta fram aktiviteter som säkerställer ett införande av inköpssystemet på nämnderna. Överförmyndarnämnden har inte tagit fram något årsmål och uppmanas att i samband med tertialrapport 1 återkomma med ett årsmål.

I sitt interna kontrollarbete har flera nämnder identifierat brister avseende att regler för inköp och upphandling inte följs som en *oönskad händelse*, som kan påverka uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för verksamheten negativt. Riskerna visar sammantaget på brister i rutiner och styrning inom området. Berörda nämnder uppmanas att se över sina rutiner och arbetssätt och vidta erforderliga åtgärder för att säkerställa regelefterlevnad, avtalstrohet samt tillse att stadens riktlinjer för direktupphandlingar följs.